

Der fortælles med indlevelse og et glimt i øjet, men museumsejeren rummer også en helt anden historie. Han blev nemlig uddannet pædagog i 2001 og arbejdede som sådan på den nærliggende Havnbjerg Skole 25 timer om ugen frem til 2014, hvor han lod sig pensionere og dermed fik endnu mere tid til sin hobby. Vagn fortæller, at han altid godt har kunnet lide at have med børn og unge at gøre, så valget var meget naturligt.

Da jeg er ved at gøre klar til at tage afsted, gør han opmærksom på graffiti-kunsten på lokalets ene væg. Det er den lokale kunstner L. Ron Harald (ophavsmand til landeplagen fra 1998: »Mæ å min Kadett«), som har udført den. »Jeg ringede til ham og sagde, at nu har jeg skiftet bleer på dig som barn. Kan du så ikke komme og udsmykke mit museum?« fortæller Vagn.

300 gamle traktorer

Jeg bliver fortalt, at der findes et traktormuseum tæt herpå. Der får jeg vist aldrig min kone med hen, tænker jeg ved mig selv.

Efter at have samlet fruen op i Sønderborg sætter vi kursen mod Munkegård Traktormuseum i Pøl. Uden for museet står en bilfuld hollændere og ser rådvilde ud. »Burde I ikke sidde og følge med i hurtigløb på skøjter fra OL?« foreslår jeg dem. »Nej, vi vil hellere se på gamle traktorer,« svarer de med et indforstået grin.

Jeg fornemmer dog hurtigt, at jeg ikke orker at besigtige 300 gamle traktorer tæt opmarcheret i nogle halvdunkle stalde og lader.

I Havnbjerg, fire kilometer syd for Nordborg, ligger Kafé 93. Det er en kombination af en genbrugsbutik og en café, hvor man kan få kaffe og kage samt dagens ret, som denne dag desværre er millionbøf – også kendt som vættet 1... - til 45 kr. Der er også et udvalg af andre klassiske retter, men de er frosne, og vi vil helst ikke være vanskelige.

Her er ingen chili, hvidløg eller eksotiske krydderier, men salt og peber. Dertil: meljævning, kulør og et drys sukker. De eneste spor af grøntsager er nogle små kogte kartoffelstykker. Det vil være en overdrivelse at påstå, at det er en ret, man har savnet hele sit liv, men den spoler tiden 40-50 år tilbage.

På en anden ugedag kunne vi have fået paneret flæsk med persillesovs, medister med rødkål, svensk pølseret eller brunkål. Kvinden, der passer genbrugsbutikken, er forbi et par gange for at sludre og for at anbefale en bog om USA af Stefan Kretz.

Folkene i caféen er virkelig søde og sætter oprigtigt stor pris på vores besøg, og vi slæber til gengæld afsted med maverne fulde af millionbøf, en sort kanin-

• Hotel Garni i Sønderborg er en gammel patriciervilla, der siden 1950'erne har fungeret som hotel. Morgenbrødet fra Kajs Bageri er helt uovertruffent.

• Fire sortklædte seje gutter kommer daskende forbi brandstationen i Guderup. De tre er klar på et billede med logo for den lokale knallertklub.

• Augustenhof fyr og fyrmesterbolig blev indviet i 1904 da området var tysk. Det er desværre ikke muligt at komme op i fyret.

pels til 100 kr. og Stefan Kretz. Overskuddet fra stedet går i øvrigt til ubemidlede familier og uddeles hvert år ved juletid.

På en bænk uden for biksen har der i mellemtiden sat sig et par hjemløse typer.

Hyggelig men stille

Lidt efter triller vi ind på gågaden i Nordborg og parkerer bilen. Byen er en smule mindre end Ry. Klokken er 13, og det er tirsdag, men her er stille, som om det er søndag eftermiddag. Fotoforretningen fejrer 40-års jubilæum, men døren er låst. En frisør kan kontaktes via Facebook, og en hel del butikker er til leje.

Byen er egentlig hyggelig, men bekymrende stille.

Vi går ind i en butik med eksklusive vine, øl, chokolade, kunsthåndværk og den slags. Den unge kvinde er meget snakkesalig. Hun siger, at byen har været »søvnig« i mange år, men at der er sat nogle officielle tiltag i værk for at live den op. Nogle fonde er indblandet i det projekt.

På øens nordlige kyst ligger Augustenhof Fyr. Vejen derud er smal med en del skarpe sving og isdækkede vandhuller i vejen. Det gule fyrtårn er 20 meter højt, og den lille fyrmesterbolig er i hele tre kompakte etager og i solid tysk monumental stil. Bygningerne blev indviet i 1904, da landsdelen hørte under Tyskland.

Stedet ligger ubeboet hen, men benyttes – eller har været anvendt – til lejrskole. Det kunne være interessant at komme op i tårnet og få et kig ud over området, men det er ikke en mulighed.

Vores besøg på Als er ved at rinde ud. I butikken i Nordborg spottede jeg nogle øl fra bryggeriet Mjels, der ligger i et meget naturskønt område. Bryggeriet viser sig at være en lille tilbygning til et hus, men der er ikke en levende sjæl at se nogen steder.

Det kunne ellers have været en god gimmick, hvis det bryggeri havde haft adresse i Pøl, hvor traktormuseet ligger.

»Ballebrovej nr. 2«

Vi passerer et vejskilt, der viser vej til Røde Næb. Færgen »Bitten« sejler fra Hardseshøj til Ballebro på fastlandet to gange i timen. De andre bilister har en slags kort, som færgemanden registrerer. Ti minutter senere er vi i Ballebro på fastlandet.

Ballebro! Det er jo det sted, som Rikke Thomsen synger om i den smukke, melankolske »Ballebrovej nr. 2«. Det var Rikke Thomsen, som vi begyndte dagen med. Lyt til sangen – og bliv bevæget. Man behøver ikke at være sønderjyde. Sangen appellerer til alle, der har en hjemstavn.